

NÉMETH LÁSZLÓ VÁSÁRHELYI TANÁRÉVEI

„A jó pedagógusnak diákesze van”

Lelkiismeret-furdalástól vezérelt diáklányok egy rosszul sikerült óra után virágcsokrot és egy levelet csempészték tanárjuk szobájába. A levél így kezdődött: „Drága jó Laci bácsi!” Ez is bizonyítja, hogy a vásárhelyi Református Leánygimnázium diákjai tisztelettel és rajongással tekintettek az írónak, Németh Lászlóra, aki 1940-es években ebben az intézményben tanított.

Németh László 1945 őszén került óraadó tanárként Hódmezővásárhelyre. Az ekkor 44 éves író, esszéista, műfordító a magyarországi irodalmi élet egyik legismertebb alakja volt. Diplomáját nem magyarból, filozófiából vagy valamelyik nyelvből szerezte – 1925-ben orvosi oklevelet kapott. Dolgozott a budapesti Szent János Kórházban, 16 éven át tartott fenn fogorvosi praxist, miközben iskolavégzőként is gyógyított.

Íróként a Nyugat novellapályázatán tűnt fel, melyet Horváthné meghal című munkájával meg is nyert. Az 1920-as évek végére a Nyugat vezérkritikusa lett. Publikált a Napkelet és az általa egyedül szerkesztett Tanú című folyóiratokban is. Rövid ideig vezette a Magyar Rádió irodalmi osztályát. Első könyvének megjelenése után öt évvel, 1938-ban a Nemzeti Kamara Színházában volt első színpadi bemutatója.

A népi írók csoportjának vezetőjeként megfogalmazott harmadik utas elmélete miatt megfagyott körülötte a levegő, s elhagyta Budapestet. Az elismert író tanári diploma nélkül Keresztury Dezső kultuszminiszter rendkívüli engedélyével állhatott ki a katedrara.

A vásárhelyi Református Leánygimnázium később híresé vált osztályát Sipka Sándorné Serfőző Rózsa vezette. Róla Németh László a következőket írta: „Büszke rá, hogy

A tanár és tanítványa: Németh László és Orovecz Jánosné. „Halk szeretet” fűzte őket össze. Fotó: Tésik Attila

barátnője a lányoknak.” A Sipka család Klauzál utcai házában könyvtára valóságos irodalmi műhely volt. Az itt megrendezett, sütéssel-főzéssel egybekötött klubdelutánokra imádtak járni a diákok. – Rózsa néni mindenre volt ideje – emlékezett vissza szeretett tanárjára Orovecz Jánosné Tunyogi Margit. – Operába mentünk, ahová a hódolók is elkísérhettek minket, ami akkoriban igen nagy dolog volt.

A német, francia, orosz, angol szakos tanárnő minden osztályában elmondta az új tanerő jövelele előtt, hogy egy nagy szellem érkezik, aki orvos, író és tanár is. Németh László a logikától a vegytanig bármit képes volt igen magas szinten oktatni. Módszerét, a tantárgyösszevonást a Vásárhelyen töltött évek alatt dolgozta ki. A diákok egy időben kaptak képet Magyarország és a világ irodalmának, történelmének eseményeiről, változásairól, különbségeiről. Ezzel párhuzamosan sok egyéb tudományág ismereteire kitér-

tek: a klasszikus fizikára, az analízisre, a patológiára, a közegészségtanra, vagy éppen a gyógyszerertanra.

A tanórát Németh László üvegharangnak tekintette, amely alatt „az illatával, füstjével szétomló, pórusainkba ivódó anyag volt az úr.” Előadásai egyetemi szintűek voltak, az ismereteket esszé formájában tárta a gyerekek elé. A jó pedagógus szerinte az, „akinek felnőtt korában is diákesze van, aki óráit úgy eszeli ki, mint kiváló csínyeket”. A tengernyi anyagban „mérőföldjéről csizmával” léptek, de a tantárgy-koncentráció és a magas szintű előadásforma nem vallott csődöt.

Ritkán feleltetett, nem buktatott, nem is szólt rá senkire. A szeméből kiolvashatta mindenki a véleményét. Németh László egy-egy ironikus megjegyzéssel fejezte ki. – Szégyellünk volna nem tanulni. Ha rám Laci bácsi egyszer is lemondóan legyintett volna, szörnyen éreztem volna magam – mondta a „drága jó” nyolcadik osztály egykori di-

ákja, Orovecz Jánosné. Tanítványai rajongtak Németh Lászlóért, születésnapjára Szophoklész Antigoné című művét játszották el neki. A „bennszülött” lányok Rózsa néni vezetésével önszorgalomból franciául adták elő Rostand romantikus drámáját, a Cyranót.

1948 decemberében tartotta utolsó óráját, melyen Ady költészetét tárgyalta. A szívéhez különösen közel álló nyolcadik osztállyal azonban nem szakadt meg a kapcsolata. Mind a harminc érettségiző lányhoz külön verset írt. Az 1957-ben kapott Kossuth-díjjal járó honoráriumot pedig a vásárhelyi gimnázium könyvtárának adományozta.

Németh László a Vásárhelyen eltöltött éveket életének legszebb időszakaként tartotta számon. Az itteni élményekből építkezve született meg Égető Eszter című regénye, és mint írta: „megismerte a tanítás gyönyörűségét – a tanárt és tanítványt összefűző halk szeretetet...”

MARUZS PÁL

FARKAS CSABA HORGÁSZROVATA

A sügér színe – a piros

Ha december, akkor sügér – mondhatjuk. Azt még inkább: aki csukázni indul, bölcsen dönt, ha másik készségét sügérre szereli. Apró termetű, az igaz, e téli rabló, ám ha az ember beletalál egy csapatba, könnyen összejöhet a karácsonyesti, púpozott tálnyi, ropogósra sült sügér. (Persze csipetnyi fehérborssal hintve, frissen facsart citrom levéllel megszentelve.)

Előtte azonban még meg is kell fogni a sügért, amin nem kell sajnálkoznunk: kevés jobb szórakozás létezik annál, mint mikor az ember a köszörös folyóparton, víz fölé hajló ágak alatt, oldalt dobott, lassan haladó, sebesen pörgő körforgóval vadászik sügérre. Még akkor is, ha az eredmény olykor csupán egy-egy tenyérnyi halacska, vagy éppen semmi (mintha hallottunk volna olyasmiről a történelem során, hogy a horgász nem fogott halat). Sügér persze kishalra is jön, akár mártogatunk (folyón), akár úszozunk (tavon), az etalon a süllőzösterkő, csak mindenből néhány számmal kisebb kell. Apró haldarab, élőhal egyaránt kitűnő, fölteszem: süllőzösterkő hal-aromával „preparálva” még hatásosabb. Fekete István –

páratlanul szép, kevéssé ismert, Egy darab jég című novellájában (végkifejlete, a lékbe való beszakadás, mely egyébként a Téli berekben is szerepel, nem tartozik szüképp a sügérhorgászati velejárái közé) – etetőanyagként fölolvasztott marhavért ajánl sügérre csalinak, májdarabkákat.

Nyilván kitűnő összeállítás! Próbálni ugyan nem próbáltam, de amikor kétszáz literes akváriumban csalihalfogó hálóval gyűjtött sügereket tartottam, minden gond nélkül elfogadták a májat, villámgyorsan iramodva érte, s kapva el.

A talajra ért, mozdulatlan máj nem érdekelte őket – ebből is látszik, mennyire fontos, hogy olykor megmozduljon, illetve lebegjen a csalétek. Ezt mártogató-cincáló módszerrel, vagy az úszó időnkénti arrébb húzásával érhetjük el.

Egyébként kísérletileg kimutatták, a sügér kedvenc színe a piros. Piros mintázatú kanállal pergetni következőképp jobb, mint más színűvel, a csalihalas horgászatnál pedig az egy ponton a horogszárra erősített, egy-két centis piros fonál tuti, hogy csak javít a helyzeten.

Zimankós télidőn sem kell okvetlenül fölthagynunk a horgászatot. Fotó: Karnok Csaba

ADVENTI GONDOLAT

„Jézus mondja: Amíg nálatok van a világosság, higgyetek a világosságban, hogy a világosság fiait legyetek.”

JÁNOS 12, 36

A Szegedi Meto Kft. kellemes karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag, boldog új évet kíván minden kedves vásárlójának.

Üzleteink: Levi's Márkabolt Szeged, Somogyi u. 20. • Big'l Levi's Márkabolt Szeged, Római krt. 42.

A LOMBARD LÍZING RT. ÁLLÁSHIRDETÉSE

Szerződésfeldolgozó munkatárs

ELVÁRÁSAINK:

- közgazdasági érettség
- számítógépes ismeret
- jó kommunikációs képesség
- önálló munkavégzés
- szakmai gyakorlat

Szerződéskezelő munkatárs

ELVÁRÁSAINK:

- közgazdasági érettség
- számítógépes ismeret
- jó kommunikációs képesség
- önálló munkavégzés
- szakmai gyakorlat

Biztosítási ügyintéző

ELVÁRÁSAINK:

- közgazdasági érettség
- számítógépes ismeret
- jó kommunikációs képesség
- önálló munkavégzés
- szakmai gyakorlat

ELŐNYT JELENT:

- biztosítótársaságnál szerzett gyakorlat

Ügyfélszolgálati munkatárs

ELVÁRÁSAINK:

- közgazdasági érettség
- számítógépes ismeret
- jó kommunikációs képesség
- önálló munkavégzés
- szakmai gyakorlat
- kiemelten jó kommunikációs készség
- magabiztos, segítőkész személyiség

Gépjárműkészlet-finanszírozási vezető

ELVÁRÁSAINK:

- felsőfokú pénzügyi, számviteli végzettség
- pénzügyi területén szerzett szakmai gyakorlat
- felhasználói szintű számítógépes ismeret
- „C” típusú, középfokú angol vagy német nyelvtudás

A géppel és kézzel írt, fényképpel ellátott pályázatokat az alábbi címre várjuk: 6701 Szeged, Pf.: 739. Jelentkezési határidő: 2002. december 28.

AMIT KÍNÁLUNK:

- versenyképes jövedelem
- szakmai fejlődés
- csapatmunka
- színvonalas szegedi munkahely